

СВОЙСТВА ИЛИ СИЛИ НА ЧОВЕШКАТА ДУША

Най-важно от свойствата на душата съгласно Писанието се явява подобие на човека със Съществуото на Бога. Човешката природа, създадена по образ и подобие, в най-висша степен превъзхожда природата на всички други същества, които Бог е сътворил.

На нито един от етапите на целия творчески процес Бог не е изразил такава удовлетвореност както единствено при създаването на човека, което по удивителен начин е станало не под формата на повеление, както това е било с другите твари: Той заповяда и всичко се яви. (Пс. 32:9). И мястото за обитаване от човека е възникнало не по повеление, но насади Господ Бог рай в Едем, на изток (Бит. 2:8).

Най-характерният признак, който Бог вдъхнал в душата на човека, е нейното подобие с Твореца – а това означава, че душата се явява вместилище на Божествени свойства.

Именно това ни е открил с възплъщението Си Бог Слово, наричайки ни приятели и братя, наследници на Неговия Отец и Негови собствени сънаследници.

Какво друго е по-висше и по-значително от факта, че човекът по ипостас е участник на Божественото родство?

Съгласно свети апостол Петър, Бог ни е дарил такива блага, в които желаят да надникнат Ангелите (1 Петр. 1:12).

По учението на нашите богоносни отци, силите на душата са четири: воля, разсъдък, мъжество и справедливост.

Те се раждат в така наречената тричастност на душата, а именно: в разумната част, в раздразнителната и в пожелателната.

Волята е заета да привежда в движение раздразнителната част, разсъдъка или разума, да подбужда към правилно съждение и трезвение разумната част. Справедливостта направлява пожелателната част на душата към добродетелите и към Бога.

И накрая, мъжеството подрежда петте сетива в техните разумни движения.

Автор: Старец Йосиф Ватопедски

Източник: Атонски беседи